

Grundskolan: slutbetyg 2011/12

UF0101

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig	2
A.5	Statistikproducent	2
A.6	Uppgiftsskyldighet	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning	3
A.12	Uppläggning och genomförande	4
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning	4
B.1	Innehåll	5
1.1	Statistiska målstorheter	5
1.1.1	Objekt och population	5
1.1.2	Variabler	5
1.1.3	Statistiska mått	5
1.1.4	Redovisningsgrupper	5
1.1.5	Referenstider	6
1.2	Fullständighet	6
B.2	Tillförlitlighet	6
2.1	Tillförlitlighet totalt	6
2.2	Osäkerhetskällor	6
2.2.1	Urval	6
2.2.2	Ramtäckning	6
2.2.3	Mätning	6
2.2.4	Svarsbortfall	7
2.2.5	Bearbetning	7
2.2.6	Modellantaganden	7

2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	7
B.3	<i>Aktualitet</i>	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid.....	7
3.3	Punktlighet	8
B.4	<i>Jämförbarhet och sammanvändbarhet</i>	8
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	8
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik	8
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	8
5.1	Spridningsformer.....	8
5.2	Presentation	8
5.3	Dokumentation	8
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster.....	9

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Utbildning och forskning

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Skolväsende och barnomsorg

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Skolverket
Postadress: 106 20 Stockholm
Besöksadress: Fleminggatan 14
Kontaktperson: Christina Sandström
Telefon: 08 – 527 333 38
Telefax: 08 – 24 44 20
E-post: fornamn.efternamn@skolverket.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23

Kontaktperson: Josefine Lundström
Telefon: 019- 17 62 08
Telefax: 019 – 17 70 82
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Skolhuvudmän har skyldighet att lämna uppgifter enligt Skolverkets föreskrifter SKOLFS 2000:157, senaste ändring 2009:23.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Bevarandebehovet kan för närvarande inte bedömas och är under utredning. Primärmaterial (datafiler) behålls i 2 år medan blanketterna makuleras efter ca 3 år.

A.9 EU-reglering

Ingen EU-reglering föreligger.

A.10 Syfte och historik

Uppgifterna utgör en del i Skolverkets nationella uppföljningssystem för skolsektorn. Syftet med uppföljningssystemet är att det ska ge en samlad bild av skolans verksamhet och vara underlag för uppföljning och utvärdering på nationell och lokal nivå.

Insamlingen av slutbetyg bidrar till att ge en samlad bild av betygssättningen i grundskolan och möjliggöra redovisningen av antal och andel elever som lämnat grundskolan med fullständiga eller ofullständiga betyg samt elever som avbrutit grundskolan utan slutbetyg.

Uppgifter om betyg har samlats in från de kommunala grundskolorna på tämligen likartat sätt sedan våren 1988. Uppgifter om elever som avslutat den kommunala grundskolan utan slutbetyg har samlats in sedan våren 1995 och elever som avslutat grundskolan utan slutbetyg i fristående skolor sedan våren 2010. Betyg från de fristående skolorna har samlats in sedan våren 1993. Betyg från svenska utlandsskolor samt specialskolor har samlats in från och med våren 1995 respektive våren 2003.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken över grundskolans slutbetyg används av Skolverket för det nationella uppföljningssystemet samt den officiella statistiken. Den används även av

Utbildningsdepartementet och Specialpedagogiska skolmyndigheten. Därutöver används uppgifterna av skolor, kommuner, företag, forskare och massmedia. Uppgifterna i registret används också till den internationella rapporteringen av utbildningsindikatorer till Eurostat, Unesco och OECD.

A.12 Uppläggning och genomförande

Insamlingen av slutbetyg i grundskolan är en totalundersökning med SCB:s register över skolor som ram. Undersökningen görs årligen och avser uppgifter om slutbetyg för årets avgångselever från kommunala såväl som fristående skolor, dock ej sarskolor. Uppgifter i årets insamling har samlats in direkt från skolorna eller via en central kontaktperson på kommunen.

Insamlingen sker direkt efter vårterminens slut och avser betyg före eventuell betygsprövning. Registrering, påminnelser och felhantering sker under sommaren samt hösten.

A.13 Internationell rapportering

Statistik över grundskolans slutbetyg används inom SCB:s internationella rapportering av utbildningsindikatorer till Eurostat, Unesco och OECD.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Införande av skollag 2010:800 innebär bland annat att en ny betygsskala används i betygssättningen för elever som avslutar grundskolan vårterminen 2013.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

SCB deklarerar kvaliteten i sina undersökningar enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

- (1) **Innehåll**, som framför allt gäller statistikens målstorheter.
- (2) **Tillförlitlighet**, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar statistiken.
- (3) **Aktualitet**, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl statistiken beskriver nuläget.
- (4) **Jämförbarhet och sammanvändbarhet**, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda statistiken tillsammans med annan statistik.
- (5) **Tillgänglighet och förståelighet**, som avser statistikens fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

I SCB:s MIS 2001:1 *Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik* ges generella beskrivningar och definitioner av SCB:s kvalitetsbegrepp och de olika kvalitetskomponenterna, se SCB:s webbplats.

Statistiken över elevers slutbetyg i grundskolan bygger på individuppgifter.

Statistiken finns publicerade på Skolverkets webbplats, www.skolverket.se.

Specialbearbetningar av olika slag genomförs dessutom på uppdrag av olika användare.

Insamlingen av slutbetyg från årskurs 9 är en totalundersökning som genomförs årligen på uppdrag av Skolverket. Uppgifterna utgör en del i Skolverkets nationella uppföljningssystem för skolsektorn, vars syfte är att ge en samlad bild av skolans verksamhet och vara underlag för uppföljning och utvärdering på nationell och lokal nivå.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

Objekten i grundskolans slutbetyg utgörs av individer. Populationen utgörs av samtliga elever som fullföljt eller avbrutit skolgången (pga. att skolplikten har upphört) samt elever som fått slutbetyg från sista årskursen på grundskolenivå i riksinternatskolor, fristående skolor, svenska utlandsskolor och specialskolor.

1.1.2 Variabler

Den officiella statistiken redovisas med hjälp av följande variabler:

Skola

Kön

Ämnesbetyg

Modersmålspråk

Språk i "Moderna språk – Språkval"

Språk i "Moderna språk – elevens val"

Meritvärde

Grundläggande gymnasiebehörighet

Gymnasiebehörighet till naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet

Gymnasiebehörighet till estetiska programmet

Gymnasiebehörighet till yrkesprogram

Gymnasiebehörighet till ekonomiprogrammet, humanistiska programmet och samhällsvetenskapsprogrammet

1.1.3 Statistiska mått

Statistiska mått är bl.a. summor, medelvärden, andelar och spridningsmått (max, min, median, kvartiler).

1.1.4 Redovisningsgrupper

Skolhuvudman, riket, län, kommun, kommungrupp, skola, kön, utländsk bakgrund, föräldrarnas utbildningsnivå samt ämne.

1.1.5 Referenstider

1 juni – 30 juni.

1.2. Fullständighet

Denna statistik ger en god bild av slutbetygen i grundskolan. Publicerad statistik över slutbetyg i grundskolan täcker väl grundläggande frågeställningar på riksnivå ner till skolnivå. Se vidare i avsnitt 5.2 *Presentation*.

Specialbearbetningar kan göras på beställning då registret innehåller personnummer.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Insamling av grundskolan slutbetyg är en totalundersökning med SCB:s skolregister som utgångspunkt. Den allmänna bedömningen är att såväl skolregistret och registret över grundskolans slutbetyg håller hög kvalitet.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Ej relevant.

2.2.2 Ramtäckning

Skolregistret, som utgör ramen för undersökning, beräknas ha ytterst små täckningsfel och uppdateras kontinuerligt allt eftersom undersökningen fortgår. Alla skolor som hade elever i årskurs 9 under hösten (samt även nytilkomna skolor därefter) ingår i insamlingen. Även skolor med elever endast i årskurs 7 och 8 deltar för att samla in uppgifter om elever som lämnat grundskolan pga. att skolplikten upphört.

Viss undertäckning vad gäller invandrade elever och elever som avbrutit studierna under läsåret (pga. att skolplikten upphört) kan förekomma. Vad gäller den senare gruppen så görs emellertid en separat insamling för att komma till rätta med ev. undertäckning.

Viss övertäckning antas bestå av enstaka särskoleelever (integrerade i grundskolan) som kan finnas med i undersökningen då de fått grundskolebetyg i vissa ämnen.

2.2.3 Mätning

Uppgifterna lämnas via webbenkät eller via kopia av betygs katalog eller annat betygsdokument. Uppgiftsinsamling sker även via filinläsning där uppgiftsläm-

narna själva läser in sina filer via internet. Filerna skapas antingen genom ett uttag ur uppgiftslämnarens elevregistreringssystem eller genom att uppgiftslämnarna själva registrerar uppgifterna i ett Excel-formulär.

De mätproblem som uppstår i undersökningen består huvudsakligen av att uppgiftslämnarna feltolkar instruktioner eller lämnar ofullständiga uppgifter. I viss mån finns det dock kontroller på tvingande uppgiftslämning för några variabler.

2.2.4 Svarsbortfall

Skolhuvudmän är skyldiga att lämna uppgifter enligt Skolverkets föreskrifter, SKOLFS 2000:157, senaste ändring 2009:23. Trots uppgiftslämnarplikt lämnade inte följande 6 skolor med 76 elever i årskurs 9 den 15 oktober 2011 in uppgifter i årets insamling:

Skolkod	Skolnamn	
148904901	Klockareskolan	Okänt antal elever
148105301	Ängbackeskolan	
148030404	ISGR/International section	
128024701	VillaMeaskolan	
125601601	Färe Montessoriskola	
018051801	Alla Nationers Fria Skola	

2.2.5 Bearbetning

Samtliga variabler i webbenkäten samt textfiler granskas maskinellt i samband med registrering. Felaktigheter rättas efter kontakter med uppgiftslämnarna. När allt material kommit in görs ytterligare kontroller på individ-, skol- och kommunnivå. Exempel på kontroller är dubblettkontroller och rimlighetskontroller. Från och med insamlingen 2004 görs även viss samgranskning med insamlingen av grundskolans ämnesprov i årskurs 9.

Bakgrundsuppgifter för eleven och dess biologiska föräldrar hämtas från registret över totalbefolkningen.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden görs.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Ej relevant.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Årlig mätning, en insamling gällande 17 juni.

3.2 Framställningstid

Ca 6 månader (juni-november)

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan för serien Sveriges officiella statistik.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Från och med 1988 finns jämförbart material. Dock förändrades betygssystemet läsåret 1997/98, vilket försvårar betygsjämförelser över tiden. Antalsuppgifter påverkas dock inte av förändringen i betygssystemet.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarhet mellan kön, kommuner och skolor är möjlig.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

Sam användbarhet finns med statistiken över grundskolans ämnesprov i åk9 (UF0106 och UF0126). Det finns även möjlighet att samköra registret över grundskolans slutbetyg med registret över sökande/antagna till gymnasieskolan (UF105) och registret över avgångna från gymnasieskolan (UF0102).

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Publikationer samt databaser på skolkodsnivå, Skolverkets webbplats: www.skolverket.se

5.2 Presentation

Statistiken publiceras på Skolverkets webbplats som fasta Excel-tabeller samt i databasen SIRIS där användare själv väljer tabellutformning utifrån ett antal variabler, t.ex. betyg på skolnivå. Skolverket tillhandahåller också, via webbplatsen, analysverktyget SALS för bedömning av skolors samlade betygsresultat i ett riksperspektiv.

Betygsstatistik publiceras även i Skolverkets olika publikationsserier, t.ex. "Officiell statistik för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och vuxenutbildning", "Barn, elever, personal och utbildningsresultat - jämförelsetal för skolhuvudmän" och "Beskrivande data om förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och vuxenutbildning". För 1991/92 och tidigare år finns statistik publicerad i SCB:s "Statistiska meddelanden", serie U 41.

SCB publicerar betygsstatistiken i publikationerna "På tal om utbildning (tidigare "Fickskolan"), "Statistisk Årsbok" och "Utbildningsstatistisk Årsbok".

5.3 Dokumentation

Statistiken över grundskolans slutbetyg är dokumenterad enligt SCB:s dokumentationssystem; Statistikens kvalitet beskrivs i *Beskrivning av statistiken* (BAS, innevarande dokument). Framställningen av statistikregistret och statistiken beskrivs i *Dokumentation av statistiken, SCBDOK*, som publiceras

under december 2012. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Dokumentation av mikrodata (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer finns att tillgå på SCB:s webbplats intill länkar till publicerad statistik på Skolverkets webbplats.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial.

5.5 Upplysningstjänster

För ytterligare upplysningar om statistiken kontakta Skolverket:
Tfn: 08-52 73 32 00 vx, e-post: skolverket@skolverket.se

För information om specialbearbetningar av primärmaterial kontakta SCB:
Josefine Lundström, tfn 019 - 17 62 08, fornamn.efternamn@scb.se